

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye'nin Kuzey Doğu Suriye'ye dönük "kara operasyonlarının" ikincisi olan Zeytindalı Harekatı'nın ardından Afrinliler, cihatçı çetelerin yağma, gasp, işkence, tutuklama ve zorla kaybetme gibi ağır insanlık suçlarıyla karşı karşıya kalmışlardır. Diğer yandan da Afrinliler, zirai ürünlerinin "Türk Malı" olarak ihraç edilmesi, Kürtçe olan sokak, köy ve meydan isimlerinin Türkçeleştirilmesi gibi uygulamalar maruz bırakılmaktadır. 2018'den beri süregelen ve Türkiye'nin Kuzey Doğu Suriye politikasından ayrı düşünülemeyecek olan Afrin'deki uygulamalarının araştırılması, yaşanan ağır insan hakkı ihlalleri/suçlarıyla yüzleşilmesine dönük gerekli politikaların belirlenmesi ve uygulanması amacıyla Anayasa'nın 98'nci, İçtüzüğün 104'ncü ve 105'nci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Nevroz UYSAL ASLAN

Şırnak Milletvekili

Beritan GÜNES ALTIN

Mardin Milletvekili

GEREKCE

2011 yılında başlayan Suriye İç Savaşı hem bölge hem de dünya çapında büyük bir insanlık krizine sebep olmuş, yüzbinlerce sivil hayatını kaybetmiş, milyonlarcası yerinden edilmiştir. Bu savaş boyunca birçok devletin paramiliter güç olarak kullandığı yapılar, türlü insanlık suçuna karışmış, Kürtlere, Hristiyanlara, Ezidilere, kadınlara karşı "soykırıma varan" pratiklere girişmişlerdir. Faillerin en bilinen ve "korku salanları" DAİŞ ve El-Nusra gibi yapılar olmasına rağmen özellikle Türkiye'deki mevcut iktidar için muteber bir pozisyondaki, eski ismiyle Özgür Suriye Ordusu (ÖSO), yeni ismiyle Suriye Milli Ordusu (SMO) içerisindeki cihatçı yapılar da bu suçlardan azade değildirler.

Türkiye'nin Kuzey Doğu Suriye'ye dönük "kara operasyonlarının" ikincisi olan Zeytindalı-Afrin Harekâtı ile daha önce Suriye'nin tamamında siviller için en güvenli ve en istikrarlı yer olarak nitelendirilen Afrin, cihatçı çetelerin yağma, gasp, direniş gösterenlerin kaçırılması/kaybedilmesi, keyfi tutuklama gibi ağır insan hakkı ihlallerine sahne olmuştur ve halen de olagelmektedir. Afrin'de, kadınların İslami usullere göre giyinmeleri, başörtüsü takmaları gibi baskılarda da bu cihatçı yapılar fail pozisyonundadır. SMO içerisindeki bu çetelerin Afrin başta olmak üzere Serekaniye ve Gire Spi'de Birleşmiş Milletler (BM), Af Örgütü, Human Rights Watch gibi kurumların hazırladığı detaylı raporlarda da kadınlara, Kürt halkına karşı ağır ve açık suç işlediği yine defaatle vurgulanmıştır.

Mevcut iktidarın Afrin politikası, salt "teritoryal hakimiyet" boyutuyla değil bilakis bir o kadar da Afrin özelinde Kuzey Doğu Suriye'de Kürt nüfus oranını azaltma odaklı, demografik yapıyı değiştirmeye dönük, nüfus mühendisliği çalışmaları temelinde ilerlemektedir. Bu çerçevede iktidar, nüfusunun ezici çoğunluğunu Kürtlerin oluşturduğu Afrin, Serekaniye ve Gre Spi'de Kürtçeyi yasaklamakta, Türkçeyi ise zorunlu eğitim dili haline getirmektedir. Günlük yaşamda Kürt kültürünü yansıtan tüm etkinlikleri/ögeleri yasaklamaya, bireylere Türkçe konuşmaları için baskı yapılmasına ek olarak mahalle, cadde ve sokakların Kürtçe isimleri de Türkçeleştirilmektedir.

Afrin'de verimli toprakların gayri meşru bir şekilde çete liderlerine ve mensuplarına devredilmesi, çok sayıda PTT şubesinin açılması, Afrin zeytinlerinin toplanarak Türkiye pazarına ve buradan da "ihracat malı" olarak "Türk Malı" etiketiyle Avrupa Birliği ülkeleri başta birçok ülkeye satılması da Afrin politikalarının ekonomik boyutunu göstermektedir.

Son günlerde yine Afrin'de Kürtçe olan birçok köy ve meydan isminin değiştirildiği, yerlerine Türkçe isimler verildiği kamuoyunda geniş yer tutmakta, yoğun tepkilere sebep olmaktadır. Bu kapsamda; Kûtana Köyü, Selçuk Obası; Qestel Mixdad Köyü, Zafer Obas;, Xelîloko, Halilak Obası; Bûke, Bak Obası; Maimala Köyü, Mamal Uşağı; Özgürlük Meydanı, Atatürk Meydanı; Watanî Kavşağı, Recep Tayip Erdoğan Kavşağı; Newroz Kavşağı, Salah El Dîn Kavşağı; Kawa Hesinkar Kavşağı, Zeytin Dalı Kavşağı olarak değiştirilmiştir.

Yukarıdaki kimi örneklerde de açıkça görüldüğü üzere, Kürt kültürüne ait tarihsel ve sosyolojik birçok anlamı olan kimi köy ve meydan isimlerinin bölge ile hiçbir alakası olmayan isimlerle değiştirilmesinin bir nüfus mühendisliği pratiği olduğu gibi bir o kadar da hafıza ve kültür kırımı olduğu su götürmez bir gerçektir.

Tüm bunlardan hareketle, Türkiye'nin Afrin'deki uygulamalarıyla, Afrin'de yaşanan ağır insan hakkı ihlalleri/suçlarıyla yüzleşilmesine dönük gerekli politikaların belirlenmesi ve uygulanması maksadıyla Meclis araştırması açılması elzemdir.

	SEZAİ TEMELLİ	MUŞ	
1	SEZAI TEIVIELLI	INIOŽ	hm
2	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	F
3	CEYLAN AKÇA CUPOLO	DİYARBAKIR	Confi
4	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	Again
5	KEZİBAN KONUKÇU KOK	İSTANBUL	AM
6	NEJLA DEMIR	ÄGZI	All is
7	PERİHAN KOCA	MERSİN	Perluk
8	AYTEN KORDU	TUNCELÌ	MB.
' 1	· ·	1	
10	ZEYNEP ODUNCU	BATMAN	Oles
11	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	Time
12	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	Jul vis
13	OSMAN CENGİZ ÇANDAR	DİYARBAKIR	(MW)
14	SÜMEYYE BOZ	MUŞ	with
15	ÖMER FARUK HÜLAKÜ	BİNGÖL	alops
16	ONUR DÜŞÜNMEZ	HAKKARİ	CAL
17	GEORGE ASLAN	MARDÍN	aunt
18	SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP	BİTLİS	Swing
19	BURCUGÜL ÇUBUK	İZMİR	B.gel
20	CELAL FIRAT	İSTANBUL	- Jahr

ï